

MITROPOLIA OLTENIEI

REVISTA

ARHIEPISCOPIEI CRAIOVEI,
ARHIEPISCOPIEI RÂMNICULUI,
EPISCOPIEI SEVERINULUI ȘI STREHAI EI,
EPISCOPIEI SLATINEI ȘI ROMANAȚILOR
ȘI
A FACULTĂȚII DE TEOLOGIE - CRAIOVA

ANUL LXVIII (813-816), NR. 9-12, SEPTEMBRIE-DECEMBRIE, 2016

EDITURA MITROPOLIA OLTENIEI
CRAIOVA
ISSN 1013-4239

COLEGIUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE

Î.P.S. Acad. Prof. Univ. Dr. IRINEU POPA,
Arhiepiscopul Craiovei și
Mitropolitul Olteniei

MEMBRI

Î.P.S. VARSANUFIE, Arhiepiscopul Râmnicului
P.S. NICODIM, Episcopul Severinului și Strehaiei
P.S. SEBASTIAN, Episcopul Slatinei și Romanașilor
P.S. Lect. Univ. Dr. EMILIAN LOVIȘTEANUL,
Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului
Acad. Pr. Prof. Univ. Dr. MIRCEA PĂCURARIU
Acad. Prof. Univ. Dr. ION DOGARU
Pr. Prof. Univ. Dr. JOHN BRECK (Franța)
Pr. Prof. Univ. Dr. PAUL NADIM TARAZI (USA)
Prof. Univ. Dr. NICOLAE RODDY (USA)
Prof. Univ. Dr. ARISTOTLE PAPANIKOLAOU (USA)
Pr. Prof. Univ. Dr. VIOREL IONIȚĂ (Elveția)
Prof. Univ. Dr. PAVEL CHIRILĂ
Pr. Prof. Univ. Dr. CONSTANTIN PĂTULEANU

DIRECTOR

Pr. Conf. Univ. Dr. PICU OCOLEANU

REDACTOR ȘEF

Pr. Conf. Univ. Dr. ADRIAN BOLDIȘOR

COORDONATOR REVISTĂ

Pr. Lect. Univ. Dr. IONIȚĂ APOSTOLACHE

CORECTOR REVISTĂ

Pr. Drd. CĂTĂLIN DAN

TEHNOREDACTARE/PREGĂTIRE PENTRU TIPAR
VALENTIN CORNEANU

Revista Mitropolia Olteniei este recunoscută CNCS în categoria B

CUPRINS

PASTORALE

† ÎPS Dr. IRINEU

Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei

Pastorală la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos..... 9

† ÎPS VARSANUFIE

Arhiepiscopul Râmnicului

Pastorală la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos..... 15

† PS NICODIM

Episcopul Severinului și Strehaiei

Pastorală la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos..... 20

† PS SEBASTIAN

Episcopul Slatinei și Romanaților

Pastorală la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos..... 28

STUDII

Î.P.S. Acad. Prof. Univ. Dr. IRINEU POPA

Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei

Cunoașterea tainei Înomenirii Fiului lui Dumnezeu în experiența

Duhului la Sfântul Maxim Mărturisitorul..... 31

Rev. Dr. MATEUSZ POTOCZNY

Proclamation of the Biblical Readings in the Eucharistic Liturgy of

the Syriac Churches..... 71

Fr. PhD Senior Lecturer ADRIAN BOLDIȘOR

Orthodoxy and Islam in the 18th Century. The Place and Role of

Dimitrie Cantemir in this Period..... 86

Pr. Lect. Univ. Dr. SERGIU-GRIGORE POPESCU

Parohiile Craiovei în primele patru decenii ale secolului al XX-lea

(Partea a II-a)..... 96

Pr. Lect. Univ. Dr. IONIȚĂ APOSTOLACHE <i>Apologia simbolului și descoperirea tainei într-o viziune novatoare.</i> <i>Profesorul Sebastian Brock și o altfel de teologie.....</i>	115
Pr. Lect. Univ. Dr. NICUȘOR BELDIMAN <i>Preotul și predica. Implicații actuale.....</i>	136
Asist. Univ. Dr. MIHAI CIUREA <i>„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut” (Ioan 20, 29).....</i>	160
Pr. Dr. CONSTANTIN CILIBIA <i>Arhimandritul Petronie din Timișoara, stareț la Mănăstirea</i> <i>Segarcea.....</i>	174
Drd. DORU MARCU <i>The Concept Liturgy after the Liturgy. History and Theology.....</i>	185
TRADUCERI ȘI DIORTOSIRI	
<i>Din Cuvântările Sfântului Petru al Argosului: Cuvântarea la Intrarea în</i> <i>Biserica a Maicii Domnului</i> (Traducere de Pr. Conf. Univ. Dr. CONSTANTIN BĂJĂU)	208
PREDICI, COMENTARII, MEDITAȚII	
Pr. Conf. Univ. Dr. ADRIAN IVAN <i>Omilie tematică la Duminica a 22-a după Rusalii</i> <i>(Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr – Luca 16, 19-31)</i> <i>Parabola fericirii celui sărac cu duhul.....</i>	221
CĂRȚI ȘI REVISTE, LANSĂRI EDITORIALE ȘI RECENZII	
Pr. Lect. Univ. Dr. IONIȚĂ APOSTOLACHE <i>Pr. Adrian Ivan, Logos Parainetikos. Principii parenetice în</i> <i>Omiliile de la Matei și în alte scrieri ale Sfântului Ioan Gură de Aur,</i> <i>Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015, 386 p.....</i>	231
Pr. Conf. Univ. Dr. ADRIAN BOLDIȘOR <i>Dicționarul religiilor - Dicționar UNESCO al Religiilor lumii - de la</i> <i>A a – Z z, Traducere din limba catalană în limba română de</i> <i>Prof. univ. dr. Alexandru I. Stan, Lect. dr. Michael-Williams Stan și</i> <i>Asist. univ. dr. Liviu Al. Stan, Ed. Moroșan, București, 2016, 252 p.....</i>	233

Drd. DORU MARCU

Sebastian P. Brock, Părinții și Scriitorii Sirieni de Ieri și de Azi, traducere din limba engleză de Arhid. Lect. Univ. Dr. Ioniță Apostolache și de Prof. Hermina Maria Apostolache, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016, 325 p..... 235

EVENIMENT

Pr. Lect. Univ. Dr. IONIȚĂ APOSTOLACHE

Profesorul Sebastian Brock, Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova..... 237

CONTENTS

PASTORALS

† His Eminence PhD IRINEU
Archbishop of Craiova and Metropolitan of Oltenia
Pastoral Brief at Christ's Birth..... 9

† His Eminence VARSANUFIE
Archbishop of Râmnic
Pastoral Brief at Christ's Birth..... 15

† His Eminence NICODIM
Bishop of Severin and Strehaia
Pastoral Brief at Christ's Birth..... 20

† His Eminence SEBASTIAN
Bishop of Slatina and Romanâți
Pastoral Brief at Christ's Birth..... 28

STUDIES

His Eminence Acad. Prof. PhD IRINEU POPA
Archbishop of Craiova and Metropolitan of Oltenia
*The Knowledge of the Incarnation Mystery in the Experience of
the Spirit in Saint Maximus the Confessor*..... 31

Rev. Dr. MATEUSZ POTOCZNY
*Proclamation of the Biblical Readings in the Eucharistic Liturgy of
the Syriac Churches*..... 71

Fr. PhD Senior Lecturer ADRIAN BOLDIȘOR
*Orthodoxy and Islam in the 18th Century The Place and Role of
Dimitrie Cantemir in this Period*..... 86

Fr. Lecturer PhD SERGIU-GRIGORE POPESCU
*The Parishes of Craiova in the First Four Decades of the Twentieth
Century (Second Part)*..... 96

Fr. Lecturer PhD IONIȚĂ APOSTOLACHE
The Apology of the Symbol and the Discovery of the Mystery in a New Vision. Professor Sebastian Brock and a Different Kind of Theology..... 115

Fr. Lecturer PhD NICUȘOR BELDIMAN
The Priest and the Sermon. Current Implications..... 136

Assistant PhD MIHAI CIUREA
'Blessed Are They that Have not Seen, and yet Have Believed'
(John 20, 29)..... 160

Fr. PhD CONSTANTIN CILIBIA
The Archimandrite Petronie from Timișoara, the Abbot of the Monastery Segarcea..... 174

DORU MARCU
The Concept Liturgy after the Liturgy. History and Theology..... 185

TRANSLATIONS

From the Words of Saint Peter of Argos: The Word for the Entrance in the Church of the Mother of God
(Translation by Fr. Senior Lecturer PhD CONSTANTIN BĂJĂU)..... 208

HOMILIES, COOMENTS, MEDITATIONS

Fr. Senior Lecturer PhD ADRIAN IVAN
The Thematic Homily for the Twentieh-Two Sunday after Pentecost
(The Unmerciful Rich and the The Poor Lazarus – Luke 16, 19-31)
The Happiness Parable of the Poor in Spirit..... 221

BOOKS, MAGAZINES, AND REVIEWS EDITORIAL LAUNCH

Fr. Lecturer PhD IONIȚĂ APOSTOLACHE
Fr. Adrian Ivan, Logos Parainetikos. Parenthetically Principles in Homilies on Matthew and in Other Writings of Saint John Chrysostom, Publishing Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015, 386 p 231

Fr. PhD Senior Lecturer ADRIAN BOLDIȘOR
The Dictionary of Religions – The Dictionary UNESCO of the World Religions – From A a to Z z, Translation from Catalan language in Romanian by PhD Professor Alexandru I. Stan, PhD Lecturer Michael-Williams Stan and PhD Asisstant Liviu Al. Stan, Publishing House Moroșan, Bucharest, 2016, 252 p..... 233

DORU MARCU

Sebastian P. Brock, The Syrians Parents and Writers of Yesterday and Today, translation from English language by Archdeacon Lecturer PhD Ioniță Apostolache and Prof. Hermina Maria Apostolache, Publishing Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016, 325 p..... 235

EVENT

Fr. Lecturer PhD IONIȚĂ APOSTOLACHE
Professor Sebastian Brock, Doctor Honoris Causa of the University from Craiova..... 237

Sebastian P. Brock, *Părinții și Scriitorii Sirieni de Ieri și de Azi*, traducere din limba engleză de Arhid. Lect. Univ. Dr. Ioniță Apostolache și de Prof. Hermina Maria Apostolache, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016, 325 p.

În teologia de traducere pentru limba română există multe lucrări care aparțin teologiei de limbă greacă, dar și teologiei de limbă latină. Cu toate acestea, rămâne un adevăr istoric că tradiția creștină a cunoscut o dezvoltare aparte și specifică zonei de limbă siriacă. Creștinismul sirian are capacitatea de a îmbogăți spiritual pe cei care se apleacă asupra lui cu o sete de cunoaștere pentru mediul care a plămădit sfinți teologi și poeți, printre care cel mai cunoscut rămâne Sfântul Efreem Sirul (306-373).

O lucrare care semnaleză și existența unui alt mod de gândire creștină o reprezintă și traducerea textului din limba engleză semnat de către renumitul sirolog englez, Sebastian Brock. Traducerea românească poartă un generos *Cuvânt înainte* din partea ÎPS Acad. Prof. Univ. Dr. Irineu Popa, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei (pp. 5-25), care apreciază munca autorului, dar și a traducătorilor, Arhid. Ioniță Apostolache și Prof. Hermina Apostolache, care ne-au oferit șansa de a avea acces la un studiu de sinteză a teologiei siriace în limba română. În cuvintele sale, „valoarea traducerii acestei lucrări se întărește prin reputația academică internațională a profesorului Sebastian Brock. Întreaga sa operă, dedicată Părinților sirieni, poartă într-adevăr valențele unei veritabile sinteze, reușind să ofere perspective și interpretări inedite, să aducă la lumină adevăruri, învățături, sau personalități, care altfel ar fi rămas ascunse și uitate în clepsidra timpului” (p. 24). Bucuria este una îndoită datorită faptului că această pretențioasă traducere poartă egida editurii „Mitropolia Olteniei” și a avut șansa de a fi lansată în prezența autorului, care a participat la deschiderea oficială a anului universitar 2016-2017 pentru a i se oferi titlul de *Doctor Honoris Causa* din partea Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității din Craiova.

Așadar, textul a fost gândit de către autor în opt secțiuni sau părți, care însumate, oferă cititorului șansa de a fi introdus în lumea teologiei și a istoriei siriace. Primele două secțiuni trasează limitele lucrării și sunt definatorii pentru înțelegerea întregului cuprins. În a treia secțiune autorul semnaleză cele mai importante lucrări din limba siriacă, dar și autorii cei mai valoroși, printre care întâlnim nume de renume precum Afraate, Efreem, Iacob de Sarug, Isaac Sirul sau Ioan de Dalyatha. Următoarele două părți

redau cele mai importante teme de teologie siriacă, dar și traducerile accesibile în limba engleză. Partea cea mai consistentă a lucrării, care a cerut o atenție deosebită din partea traducătorilor, are în vedere redarea unor fragmente de texte din cele mai importante scrieri de teologie siriacă. Fără îndoială că cititorul poate sesiza, chiar prin traducere, frumusețea textului siriac, care poartă duhul patristic, atât de obișnuit cititorului român din textele patristice deja consacrate în teologia românească. Dacă nu am cunoaște diferențele doctrinare și mai ales istorice ce ne separă, am putea foarte ușor să credem că teologia siriacă nu suflă nicidecum un duh străin de teologia ortodoxă. Intenția autorului aceasta rămâne, aceea de-a oferi o introducere în literatura și istoria siriacă și de-a agăța teologi tineri și nu numai, care să dorească să studieze și să aprofundeze textele teologiei siriace. Probabil acest motiv este acoperit și de ultima secțiune a lucrării care se dorește a fi o bibliografie selectivă a studiilor despre teologia siriacă disponibile în limba engleză. Personal, am găsit această traducere una foarte atentă, lucrare care merită citită, mai ales de cei care doresc să se inițieze în teologia și istoria de limbă siriacă, din nefericire nu foarte studiate în România.

(Drd. DORU MARCU)¹

---

¹ Universitatea din Craiova, Facultatea de Teologie Ortodoxă.